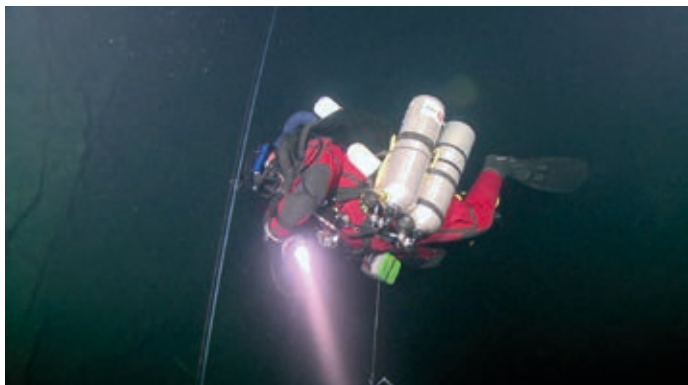
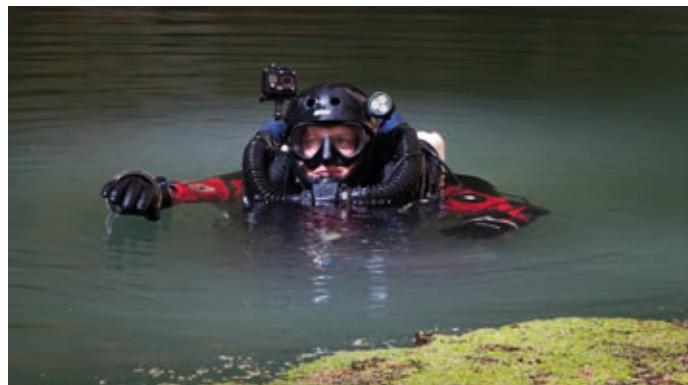

HRANICKÁ PROPAST JE NEJHLUBŠÍ ZATOPENOU PROPASTÍ NA SVĚTĚ

Polský potápěč Krzysztof Starnawski se v Hranické propasti pravidelně potápí už od roku 1999. Foto: archiv České speleologické společnosti

Přestože nejdůležitější práci ve finále odvedl robot, bez vynikajících potápěčů by měření nebylo možné. Foto: archiv České speleologické společnosti

Hranická propast se díky posledního měření stala oficiálně nejhlubší zatopenou propastí světa. Tým České speleologické společnosti v ní na konci září naměřil rekordní hloubku 404 metrů, čímž překonala dosud nejhlubší italskou Pozzo del Merro. Tým ale výzkum rozhodně nekončí, neboť měření stále nedosáhlo dna.

„Odborníci byli o extrémní hloubce Hranické propasti přesvědčení už celá desetiletí. Protože zdejší propast vznikla na rozdílu od jiných díky hydrotermální genezi zespodu, je jasné, že sahá do hloubky stovek metrů. Bylo proto jen otázkou času, kdy technika vyšplhá na takovou úroveň, aby to dokázala,“ vysvětluje mnohaletá očekávání vedoucí Zbrasovských aragonitových jeskyní Barbora Šimečková.

Vzpomíná, že první dálkově ovládaný robot se do Propasti ponořil už v roce 1995. Postupný vývoj a zdokonalování techniky pro specifické prostředí Propasti pak v letošním roce vyvrcholil naměřením hloubky hodné světového prvenství. Zásluha špičkového robota polské firmy GRALmarine a mimořádně dis-

ponovaného potápěče, Poláka Krzysztofa Starnawskiho, září v popředí mediálního zájmu. „Za úspěchem však stojí celá řada odborníků a potápěčů, kteří do výzkumu dávají své úsilí, vědomosti, peníze i zdraví. Zvítězila mnohaletá kolektivní spolupráce lidí, kteří tomu věřili a dřeli pro to, i když nevěděli, jestli se úspěchu sami dožijí,“ zdůrazňuje Barbora Šimečková.

Jedním z nich je také dlouholetý předseda České speleologické společnosti a člen organizace Hranický kras Miroslav Lukáš, který se průzkumu Propasti věnuje soustavně od roku 1974. „Když jsme naměřili magických čtyři sta metrů, byl to skvělý pocit i odměna za všechno to úsilí. Tím však naše práce určitě nekončí, v současné době pracujeme na vývoji vlastního zařízení, aby další kroky mohly probíhat v české režii,“ popisuje situaci Miroslav Lukáš a souhlasí, že Propast může být ještě o desítky metrů hlubší. Jestli se to někdy potvrdí, ale záleží především na profilu Propasti a jeho dostupnosti. Je tedy pravděpodobné, že se laťka světového rekordu posune ještě níž. (vh)

Infotabulka:

- Hranická propast je unikátním krasovým fenoménem s potvrzenou hloubkou zatopených prostor 404 metrů, což z ní dělá nejhlubší zatopenou propast světa. Celková hloubka Propasti včetně suché části činí 473,5 metrů.
- Písemně se o ní první zmínil Tomáš Jordán z Klauzburku v roce 1580.
- Jan Ámos Komenský ji zakreslil ve své mapě Moravy z roku 1627 a nazval Propast. Tím se také stala nejstarším krasovým jevem u nás zaneseným do topografické mapy.
- Voda v Propasti je minerální, vysoce nasycená oxidem uhličitým. Stejná kyselka pramení v nedalekých lázních Teplice nad Bečvou.
- Kyselka je v podstatě slabá kyselina uhličitá, která vystupovala puklinami ve vápencovém masivu směrem vzhůru a „leptala“ skalní stěny. Proto je hloubka Hranické propasti tak extrémní.
- První ponory zažila Propast už v 60. letech, od té doby se v ní vystřídala řada potápěčů a spuštěných sond. Nynější sestup dálkově ovládaného robota je v pořadí již třetí. Přesto je její konečná hloubka zatím jen předmětem odborných odhadů.
- Hranická propast je jedinečnou lokalitou se statutem Národní přírodní rezervace. Potápění je zde možné jen s příslušným povolením orgánů ochrany přírody pro výzkumné činnosti České speleologické společnosti.

Co by si zasloužila Hranická propast?

Že je Hranická propast nejhlubší na světě, to již všichni v Hranicích a okolí vědí. Zeptali jsme se ale, co by se dalo ještě vylepšit.

„Já myslím, že nic. Chodí tam dcera s dětmi a je to tam nyní spravené, cesta pěkně upravená, je to tam i zabezpečené,“ míní Lenka Dudíková. „Chodívám tam na houby, byl jsem tam letos už dvakrát, je tam nádherně,“ dodává manžel Jaroslav Dudík.

„Já bych to nejraději ani moc nezveřejňoval, nebo tam budou chodit davy turistů a ještě se tam ta příroda poníčí,“ uvedl Jaroslav Pospěch. „Chodím třeba na Lysou horu a tam proudí takové davy, že už by to pro ně asi chtělo asfaltku,“ dodává s nadsázkou. Zatímco pan Pospěch se obává stánek a nahoře na kopci, jiným tam nějaké občerstvení chybí. „Mohlo by tam nahoře být nějaké posezení, nebo

i občerstvení a nějaká lákadla pro děti,“ uvedla jedna z obyvatelk Hranic.

Také účastníci miniankety na facebooku hranického informačního centra pár připomínek k okolí Propasti mají. Zejména stav nádraží v Teplicích nad Bečvou, které je jedním z výchozích bodů na cestě k Propasti, je podle nich neúnosný.

„Chybí tomu pouze zrekonstruovaná budova ČD, bez-

pečný přechod před budovou a podél stezky k propasti odpadkové koše. Aby to po zvýšené návštěvnosti nebyl ráj odpadků,“ uvedla například Iva Chochinská.

Se zajímavým námětem přišla i Danča Šubertová. „Vytvořit nebo zrenovovat turistickou trasu - přidat sestup do půlky propasti (jde samozřejmě o suchou část).“ Kontroverze vzbuzuje i plot, kterým je cesta k Propasti ohraničena. (bak)